

การพัฒนาระบบบริการตรวจสอบสุขภาพประจำปี โรงพยาบาลพัยคณภูมิพิสัย

นางอุศิลา บุษกร, อำนาง ไชยสงคราม นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
โรงพยาบาลพัยคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลของระบบการตรวจสอบสุขภาพประจำปีของโรงพยาบาลพัยคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยและพัฒนาดำเนินการวิจัยในระหว่างเดือนตุลาคม 2563 - กันยายน 2564 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ทีมผู้ให้บริการ ประกอบด้วย แพทย์ พยาบาล นักวิชาการสาธารณสุข นักเทคนิคการแพทย์ และนักรังสีการแพทย์ จำนวน 12 คน และกลุ่มผู้มารับบริการตรวจสอบสุขภาพประจำปี จำนวน 96 คน มีการดำเนินงาน 3 ระยะดังนี้ 1) ระยะเตรียมการ 2) ระยะพัฒนา มีการประยุกต์ใช้กระบวนการ PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan) ศึกษาบริบท สรรวจหน่วยงาน สถานประกอบการ วางแผนปฏิบัติการ ขั้นที่ 2 ปฏิบัติการ (Action) ตามแผน/กิจกรรมที่กำหนดไว้ ขั้นที่ 3 สังเกตผล (Observe) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละครั้ง ขั้นที่ 4 สะท้อนผล (Reflect) ถอดบทเรียนจากการดำเนินงานและสะท้อนผล 3) ระยะทดลองใช้และประเมินผล นำระบบที่ได้มาใช้ในการดำเนินงาน และประเมินผลลัพธ์ที่ได้ ผลการศึกษาเกิดระบบการตรวจสอบสุขภาพประจำปีของโรงพยาบาลพัยคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้ กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนตรวจสอบสุขภาพผ่านช่องทางต่างๆ จัดให้มีห้องตรวจสอบสุขภาพเป็นสัดส่วน และมีแพทย์ประจำให้บริการตรวจสอบสุขภาพประจำปี จัดระบบ One stop service และจัดบริการตรวจสอบสุขภาพประจำปีเชิงรุกจัดบริการช่องทางด่วน ผลลัพธ์จากการพัฒนาระบบทำให้มีผู้มารับบริการตรวจสอบสุขภาพเพิ่มขึ้นส่งผลทำให้รายได้ของโรงพยาบาลจากการตรวจสอบสุขภาพประจำปีเพิ่มขึ้นด้วย

คำสำคัญ : ตรวจสอบสุขภาพประจำปี, โปรแกรมการตรวจสอบสุขภาพ

ชื่อผลงาน: การพัฒนาระบบบริการตรวจสอบสุขภาพประจำปี โรงพยาบาลพัคฆภูมิพิสัย

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางนาฏศิลป์ บุญรุ่ง, นายอำนาจ ไชยสงคราม โรงพยาบาลพัคฆภูมิพิสัย

จังหวัดมหาสารคาม

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน : นางนาฏศิลป์ บุญรุ่ง

สถานที่ติดต่อกลับ : โรงพยาบาลพัคฆภูมิพิสัย โทรศัพท์ 043 - 791381/061-9462229/E.mail

naadtasin16@gmail.com

สรุปสาระสำคัญ

บทนำ : การตรวจสอบสุขภาพประจำปีเป็นการคัดกรองและค้นหาการเจ็บป่วยเบื้องต้น ตลอดจนการค้นหาโรค ระดับหรือความเสี่ยงของการเจ็บป่วย ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ถึงสภาวะสุขภาพของตนเองและเพื่อป้องกันการเจ็บป่วยรวมทั้งความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งถ้าหากได้มีการตรวจคัดกรองและพบการเจ็บป่วยก็จะทำให้ได้รับการรักษาที่รวดเร็วก่อนเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงขึ้น นอกจากนี้แล้วการตรวจสอบสุขภาพประจำปียังบ่งบอกถึงความใส่ใจและตระหนักในการดูแลสุขภาพของตนเองของประชากร การจัดระบบบริการตรวจสอบสุขภาพของโรงพยาบาลพัคฆภูมิพิสัยที่ผ่านมาพบปัญหา คือ การเข้าถึงบริการ มีขั้นตอนมากมาย ไม่มีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานโรงพยาบาลที่รับผิดชอบหลักไม่มีสถานที่เฉพาะสำหรับประชาชนที่เข้ามาตรวจสอบสุขภาพ ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลของระบบการตรวจสอบสุขภาพประจำปีของโรงพยาบาลพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

วิธีการศึกษา : การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาระบบการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ของโรงพยาบาลพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยดำเนินการวิจัยในระหว่างเดือนตุลาคม 2563 - กันยายน 2564 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ทีมผู้ให้บริการ ประกอบด้วย แพทย์ พยาบาล นักวิชาการสาธารณสุข นักเทคนิคการแพทย์ และนักรังสีการแพทย์ จำนวน 12 คน และกลุ่มผู้มารับบริการตรวจสอบสุขภาพประจำปีระหว่างทำการศึกษาโดยคัดเลือกแบบจำเพาะเจาะจง จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการได้แก่ โปรแกรมการตรวจสอบสุขภาพตามสิทธิแบบฟอร์มการตรวจสอบสุขภาพ แบบรายงานผลการตรวจสอบสุขภาพประจำปี แบบประเมินความพึงพอใจทั้งของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา มีระยะการดำเนินงาน 3 ระยะดังนี้ **1) ระยะเตรียมการ** ประกอบด้วย สำรวจปัญหา ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาเพื่อทำงานวิจัย ประสานงานผู้เกี่ยวข้อง เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประชุมทีมผู้ให้บริการ **2) ระยะพัฒนา** มีการประยุกต์ใช้กระบวนการ PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan) ศึกษาบริบท สำรวจหน่วยงาน สถานประกอบการ วางแผนปฏิบัติการ ขั้นที่ 2 ปฏิบัติการ (Action) ตามแผน/กิจกรรมที่กำหนดไว้ ขั้นที่ 3 สังเกตผล (Observe) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละครั้ง ขั้นที่ 4 สะท้อนผล (Reflect) ถอดบทเรียนจากการดำเนินงานและสะท้อนผลการดำเนินงานปัญหาหรืออุปสรรคและนำไปวางแผนปรับปรุง ในวงรอบที่ 2 ต่อไป **3) ระยะทดลองใช้และประเมินผล** นำระบบที่ได้มาใช้ในการดำเนินงาน และประเมินผลลัพธ์ที่ได้

ผลการศึกษา พบว่า

1. การพัฒนาระบบการตรวจสุขภาพประจำปีของโรงพยาบาลยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้ระบบดังนี้

1.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นซึ่งประกอบด้วย 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสิทธิข้าราชการ กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มประกันสังคม และกลุ่มชำระเงินเอง

1.2 การประชาสัมพันธ์เชิญชวนตรวจสุขภาพผ่านช่องทางต่างๆ เช่น ทางเพจ หรือ Facebook ของทางโรงพยาบาล การประชุมหัวหน้าส่วนราชการ การประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือวิฑูรย์ชุมชน

1.3 จัดให้มีห้องตรวจสุขภาพเป็นสัดส่วน และมีแพทย์ประจำให้บริการตรวจสุขภาพประจำปี แยกออกจากผู้ป่วยนอกทั่วไป

1.4 จัดระบบ One stop service ในการตรวจสุขภาพประจำปี

1.5 จัดบริการตรวจสุขภาพประจำปีเชิงรุกไปยังหน่วยงาน หรือสถานประกอบการที่มีบุคลากร ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป

1.6 จัดบริการช่องทางด่วนในการ X-ray ให้กับบุคลากรของหน่วยงาน หรือสถานประกอบการที่มารับการตรวจสุขภาพประจำปี

2. ผลของการพัฒนาระบบการตรวจสุขภาพประจำปีของโรงพยาบาลยัคฆภูมิพิสัย ทำให้มีผู้มารับบริการตรวจสุขภาพประจำปีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้รายได้ของโรงพยาบาลเพิ่มขึ้นตามมา รายละเอียดดังตาราง

ตาราง เปรียบเทียบผลของการพัฒนาระบบการตรวจสุขภาพประจำปีของโรงพยาบาลยัคฆภูมิพิสัย ตั้งแต่ปี 2563 -2566 (ม.ย 66)

สิทธิการรักษา	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566 (ม.ย 66)	
	คน	บาท	คน	บาท	คน	บาท	คน	บาท
ข้าราชการ	317	201,810	128	83,910	289	187,520	118	84,700
ประกันสังคม	340	98,540	322	145,870	265	49,510	68	24,125
อปท.	22	16,720	99	75,240	224	170,240	162	123,120
ชำระเงินเอง	44	52,559	138	104,159	97	105,360	130	154,531
รวม	723	369,629	687	409,179	875	512,614	478	386,476

อภิปราย สรุป และข้อเสนอแนะ : การจัดระบบบริการตรวจสุขภาพประจำปี ที่ทำให้ผู้รับบริการเข้าถึงง่าย สะดวกสบาย ไม่รอนาน มีระบบบริการแบบ One stop Service และมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง จะส่งผลให้มีผู้มารับบริการเพิ่มมากขึ้น ทำให้รายได้ของโรงพยาบาลเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นยังทำให้ผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจต่อระบบบริการมากขึ้นด้วย